

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ДИНАМІЗМУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Пізняк Т.І., к.е.н., доц.

Сумський національний аграрний університет

Стратегічний аналіз є одним з ключових аналітичних елементів стратегічного управління, оскільки визначає стратегічні пріоритети і вибір стратегії розвитку підприємства, дозволяє частково зняти невизначеність при прийнятті стратегічних рішень. Таким чином, він сприяє більшій ефективності стратегічних рішень і дій, що прямо відображається на конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів. Об'єктами стратегічного аналізу на різних його етапах є стан та зміни внутрішнього і зовнішнього середовища організації (галузеве оточення і макросередовище непрямого впливу), моделі майбутнього і еволюція організації в минулому, стратегічна позиція і потенціал в поточний момент, реалізовані стратегії і стратегічні альтернативи.

Стратегічний аналіз в рамках ресурсного підходу базується на внутрішньому середовищі компанії. У той час як в сучасному поданні організації – це відкриті системи. Таким чином недостатньо досліджені концепції взаємозв'язку підприємства із зовнішніми системами і її оточенням, так як цінність ресурсів і здібностей компанії визначається, перш за все, ринком, на якому вона працює, особливо в умовах динамізму ринкових умов, які призводять до зміни цінності ресурсів компанії.

Існуючі моделі внутрішнього стратегічного аналізу мають ще один істотний недолік. Незважаючи на зростання числа робіт по динамічним компетенціям, більшість моделей досить статичні – вони аналізують ресурси і здібності компанії по відношенню до поточного моменту часу, в той час як сама мета стратегічного аналізу і динамізм сучасних ринків вимагають розгляду ресурсної бази по відношенню до майбутніх ринків, які, безумовно, будуть відрізнятися від існуючих. Слід також зазначити, що в останні роки ринкові зміни все більше пов'язані з процесами глобалізації – з'являється доступ до нових ринків, які, безумовно, будуть відрізнятися від існуючих. Слід також зазначити, що в останні роки ринкові зміни все більше пов'язані з процесами глобалізації – з'являється доступ до нових ринків, на локальні ринки приходять міжнародні холдинги, більш динамічно відбувається передача технологій.

Таким чином, сучасні умови зовнішнього середовища пред'являють до моделей стратегічного аналізу компаній нові вимоги:

1. Посилення динамічної та системної складових стратегічного аналізу, що забезпечують облік взаємозв'язку існуючих (локальних і глобальних) факторів, більш точний облік динаміки змін зовнішнього середовища в цілому;

2. Використання інтегральної ресурсної моделі успіху фірми, що включає матеріальні та нематеріальні ресурси і компетенції. Можливі наступні напрями вдосконалення класичних моделей стратегічного аналізу:

- включення в модель процедур з аналізу ринку з метою посилення взаємозв'язку із зовнішнім середовищем,

- використання техніки сценарного аналізу для більш повного врахування динаміки змін зовнішніх параметрів і відстеження змін в

макроекономічній ситуації, на міжнародних і конкретних локальних ринках, в основній, суміжних і в нових галузях.

У сучасних умовах конкурентоспроможний той, хто швидко реагує на зміни обставин, не боїться ризику, займається інноваційною діяльністю і сприймає нові технічні та економічні рішення Він виграє тоді, коли йде в ногу з часом, нарівні з технічним прогресом.

Майбутні зміни зовнішнього середовища можуть мати для підприємства два протилежні наслідки (позитивний і негативний). З впливом зовнішнього середовища на підприємство та здатності протистояти такому негативному впливу пов'язана гнучкість підприємства. Гнучкість будується на створенні умов для збільшення ймовірності настання можливих сприятливих змін, збільшення ефекту від використання такої зміни, зменшення ймовірності настання несприятливих змін, зменшення впливу цих змін на імпульс цільового руху підприємства.

Отже, вибір моделі стратегічного аналізу – це є перший етап вибору управлінської стратегії на той чи інший період функціонування та розвитку підприємства . Процес цей не простий, індивідуальний, потребує знань, досвіду, ретельної підготовки та відповідальності.

Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 22–24 червня 2012 року / за заг. ред. -О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 110-111.